Tariffnemnda

Dato	Vår referanse	Saksbehandler
22.10.2026	2026/40	Nina H. Hermansen

SAK 9/2026 I TARIFFNEMNDA

Sakens tema
Fortsatt delvis allmenngjøring av Biloverenskomsten

Tariffparter
Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Norges Bilbransjeforbund (NBF)
Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Fellesforbundet

Lovgrunnlag
Lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. § 5

Tariffnemndas sammensetning:
Dommer Terese Smith Ulseth, leder
Professor Steinar Holden, nøytralt medlem
Professor Giuditta Cordero-Moss, nøytralt medlem
Advokat Eirik Hognestad, NHO
Advokat Andreas van den Heuvel, LO

Saksgang

Tariffnemnda mottok begjæring fra Landsorganisasjonen i Norge (LO) om fortsatt allmenngjøring av Biloverenskomsten 02.07.2026.

Tariffnemnda sendte utkast til ny forskrift om delvis allmenngjøring av Biloverenskomsten på høring 03.07.2026 med høringsfrist 20.08.2026. Det er mottatt høringsinnspill fra:

- LO (uten merknader)
- Samferdselsdepartementet
- Spekter
- Justis- og beredskapsdepartementet (uten merknader)
- Utenriksdepartementet
- Direktoratet for arbeidstilsynet
- Virke
- NHO

Tariffnemnda har innhentet statistikker fra SSB over lønnsnivået i de aktuelle bransjene. Nemnda hadde møte 02.09.2026, hvor SSB presenterte statistikker før nemnda tok stilling til begjæringen. Nemnda behandlet saken i møte 03.09.2026.

Dokumentene i saken ligger her:
Bilpleie - biloverenskomsten - Tariffnemnda

Dokumentene er tilgjengelige på nettsiden frem til nye forskrifter sendes på høring etter neste hovedoppgjør.

Tariffnemndas vurderinger

Er vilkårene for allmenngjøring oppfylt?
Etter en helhetlig vurdering av den dokumentasjonen som er lagt frem, mener Tariffnemnda at vilkårene for allmenngjøring er til stede. Fortsatt allmenngjøring er et forholdsmessig tiltak for å bidra til at utenlandske arbeidstakere får lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med det som norske arbeidstakere har, og for å motvirke det lønnspresset som følger av at det er mange utenlandske arbeidstakere i bransjen.

Tariffnemnda har lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. Flere utenlandske enn norske arbeidstakere har lønn på eller rundt det allmenngjorte lønnsnivået. Nemnda avgjorde for første gang allmenngjøring av Biloverenskomsten i vedtak av 13.04.2026. Det er siden ikke fremkommet nye opplysninger som tilsier et annet resultat enn nemnda kom til da.

Innstillingsrettsunntaket i § 2
Arbeidstilsynet har bedt Tariffnemnda avklare forståelsen av unntaket i forskriften § 2 tredje ledd, hvor det fremgår at forskriften ikke gjelder for ansatte i bedrifter som er omfattet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett. Arbeidstilsynet har særlig vist til at ordlyden også omfatter virksomheter som er bundet av Biloverenskomsten, og har foreslått at bestemmelsen endres etter mønster av allmenngjøringsforskriften for renholdsbedrifter.

Tariffnemnda ser problemstillingen Arbeidstilsynet peker på, og tar til etterretning at dagens formulering innebærer at Arbeidstilsynet ikke fører tilsyn med de allmenngjorte lønnsvilkårene overfor virksomheter som omfattes av unntaket.

Nemnda mener at spørsmålet om hvordan virksomheter bundet av tariffavtaler inngått med fagforening med innstillingsrett skal behandles, bør vurderes samlet for allmenngjøringsforskriftene. Nemnda endrer derfor ikke bestemmelsen i forskriften for bilbransjen nå.

Bestemmelsen i § 2 tredje ledd videreføres derfor uendret. Så lenge bestemmelsen har sin nåværende ordlyd, må den forstås i samsvar med denne. Det innebærer at også virksomheter som er bundet av Biloverenskomsten, omfattes av unntaket i § 2 tredje ledd. Nemnda vil komme tilbake til spørsmålet som ledd i en mer helhetlig vurdering av virkeområdebestemmelsene i allmenngjøringsforskriftene.

Allmenngjøring på Svalbard
Allmenngjøringsloven trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard fra og med 1. juli 2025. LO har begjært at forskrift om delvis allmenngjøring av Biloverenskomsten skal gjelde for Svalbard.

Bakgrunn og utgangspunkt
Allmenngjøringsloven ble utvidet til å gjelde for Svalbard ved lov av 28. mars 2025 nr. 4. Lovendringen trådte i kraft for Longyearbyen og Ny-Ålesund 1. juli 2025, jf. kgl. res. 28. mars 2025 nr. 545. For øvrige deler av Svalbard er lovendringen foreløpig ikke trådt i kraft.

Forarbeidene til lovendringen viser til at arbeidslivet på Svalbard tidligere hadde en annen karakter enn i dag. Sysselsettingen innen blant annet reiseliv, kultur, forskning og byggevirksomhet har økt, samtidig som innslaget av utenlandsk arbeidskraft er blitt større. Arbeidslivet er også i større grad preget av ad hoc- og sesongbasert virksomhet. Flere av bransjene som er allmenngjort på fastlandet, har betydelig aktivitet på Svalbard, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3. Departementet la derfor til grunn at næringslivet på Svalbard møter mange av de samme utfordringene som næringslivet på fastlandet, og at det derfor er behov for tiltak som kan sikre et seriøst og velfungerende arbeidsliv også på Svalbard.

Det ble videre vist til at et etablert utgangspunkt er at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, med mindre tungtveiende grunner taler mot lik regulering, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Gjelder allmenngjøringen i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard?
Tariffnemnda har kommet til at forskriften skal gjelde i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

Hensynet til at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt det som gjelder på fastlandet, tilsier at allmenngjøringsforskriften også skal gjelde for Longyearbyen og Ny-Ålesund. Et annet resultat må være begrunnet i særlige forhold ved lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene.

Statistikken fra Statistisk sentralbyrå som nemnda bygger sin konklusjon på, omfatter bransjen som helhet og skiller ikke mellom fastlandet og Svalbard. Etter nemndas vurdering er det ikke grunn til å anta at lønns- og arbeidsvilkårene i disse områdene skiller seg fra forholdene på fastlandet på en måte som innebærer at allmenngjøringens virkeområde skal begrenses geografisk.

I høringsrunden ble det pekt på forskjeller mellom Svalbard og fastlandet, blant annet at det er særskilte skattesatser på Svalbard. Etter nemndas vurdering er forskjeller mellom Svalbard og fastlandet bare relevante for spørsmålet om allmenngjøring dersom de påvirker grunnlaget for allmenngjøring. Særskilte skattesatser på Svalbard har ikke betydning for vurderingen av om utenlandske arbeidstakere har lønns- og arbeidsvilkår som er likeverdige med de vilkårene som norske arbeidstakere har.

Tariffnemnda legger på denne bakgrunn til grunn at det ikke foreligger særlige forhold som tilsier at allmenngjøring ikke bør omfatte Longyearbyen og Ny-Ålesund. I fraværet av slike forhold finner nemnda at allmenngjøringen skal gis virkning i Longyearbyen og Ny-Ålesund.

Svalbardtraktaten
Forskriften må dessuten vurderes opp mot Svalbardtraktatens bestemmelser om likebehandling, se Prop. 38 L (2024–2025) punkt 3.3.

Utenriksdepartementet har vurdert forholdet til Svalbardtraktaten og kommet til at allmenngjøring av Biloverenskomsten i Longyearbyen og Ny-Ålesund ikke vil være i strid med Norges forpliktelser etter traktaten. Nemnda legger på denne bakgrunn til grunn at Svalbardtraktaten ikke er til hinder for allmenngjøring.

Konklusjon
Tariffnemnda fastsetter på denne bakgrunn en ny forskrift om delvis allmenngjøring av Biloverenskomsten. Tariffnemnda justerer lønnssatser i forskriften og utvider virkeområdet til også å gjelde Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard. Forskriften trer i kraft 06.11.2026.

****

Forskrift om delvis allmenngjøring av biloverenskomsten skal lyde:

§ 1. ***Grunnlaget for allmenngjøring***

Forskriften er fastsatt på grunnlag av Biloverenskomsten 2026–2028 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og Norges Bilbransjeforbund på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Fellesforbundet på den annen side.

§ 2. ***Virkeområde***

Forskriften gjelder for ansatte som arbeider innen bilbransjen, herunder reparasjon, service, vedlikehold, lakkering, oppretting og lagerarbeid.

Forskriften gjelder ikke for ansatte i virksomheter som hovedsakelig driver med:

a. kjøp og salg av kjøretøy

b. ruteskift og reparasjon av ruter

c. arbeid på bensinstasjoner

Forskriften gjelder ikke for ansatte i bedrifter som er omfattet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett.

Forskriften gjelder ikke for lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

Forskriften gjelder også i Longyearbyen og Ny-Ålesund på Svalbard.

§ 3. *Krav til lønn*

a. *Fagarbeidere:*

nyutlærte	kr 249,00 per time
etter 1 års praksis	kr 257,00 per time

b. *Hjelpearbeidere*

etter fylt 18 år	kr 223,50 per time
etter 1 års praksis	kr 228,00 per time

§ 4. *Arbeidstøy og vernefottøy*

Arbeidsgiver skal uten kostnad for arbeidstaker sørge for nødvendig arbeidstøy og vernefottøy tilpasset arbeidsplassen og arbeidet. Arbeidstøyet skal tilfredsstille krav til helse, miljø og sikkerhet.

§ 5. *Unntak*

Forskriften gjelder ikke dersom arbeidstaker samlet sett har gunstigere lønns- og arbeidsvilkår på grunn av avtale eller det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

§ 6. *Ikrafttreden*

Forskriften trer i kraft 6. november 2026.

Forskrift 13. april 2026 nr. 592 om delvis allmenngjøring av biloverenskomsten oppheves samtidig med ikrafttredelse av denne forskrift.

****

Tariffnemnda, 22.10.2026

Protokollen er elektronisk signert